

2. na tom, že obec nebyla oprávněna maso vůbec prodati, zejména ne z volné ruky, že maso nebylo prodáno veřejnou dražbou, nýbrž že je převzaly četnická stanice a žalovaná obec za nízkou cenu, libovolně určenou. Že ujednání k čís. 1 tvrzené by bylo ujednáním soukromoprávním, oba nižší soudy souhlasně správně uznávají. Pro nárok žalobní, pokud se zakládá na tomto právním důvodu, jest tedy pořad práva dle § 1338 obč. zák. a § 1 j. n. přípustným. O tom, zdali toto tvrzené ujednání skutečně se stalo, zda jest pro obec závazným a zda tedy nárok žalobní z tohoto důvodu jest opodstatněn, nelze rozhodovati pouze v důvodech usnesení o námitce nepřípustnosti pořadu práva, jak to nesprávně činí oba nižší soudové, nýbrž, ježto jde o rozhodnutí ve věci samé, dle §§ 390, 404 c. ř. s. pouze rozsudkem. K čís. 2 tvrdí žalobkyně v první řadě, že žalovaná obec, když jí maso bylo dáno četnictvem do uschování, nebyla vůbec oprávněna, maso prodati. Je-li to správné, pak nebyl prodej proveden u výkonu veřejnoprávní působnosti obce, nýbrž spadá mimo tuto působnost, tedy do oboru práva soukromého. I když obec byla k prodeji oprávněna, když však prodej předsevzala způsobem přičícím se zákonu, i tu nejde o výkon veřejnoprávní působnosti její, nýbrž o jednání bezprávně předsevzaté pouze při příležitosti této činnosti, takže i zde pořad práva jest přípustný, ježto pro takové případy nejsou dány předpisy zvláštní jako na př. ustanovení § 37 obec. zřiz. O tom, zdali z důvodů, žalobkyní tvrzených; nárok žalobní proti žalované obci jest opodstatněn, může, jak již shora uvedeno, dle § 390, 404 c. ř. s. býti rozhodnuto jen rozsudkem. Při tom jest lhostejno, že rozhodnutí toto závisí na rozhodnutí otázek veřejnoprávních, poněvadž, jak z § 90 c. ř. s. a z motivů k tomuto ustanovení na jevo jde, soudce civilní jest oprávněn i takové předurčující otázky v důvodech rozsudku samostatně řešiti. Námitka nepřípustnosti pořadu práva není tedy opodstatněna, měl proto soud rekursní usnesení prvního soudu, kterým žaloba pro nepřípustnost pořadu práva byla odmítnuta, změnit v ten smysl, že se námitka tato zamítá, neměl však důvodu, by usnesení toto zrušil, vždyť jednání o námitce uvedené — a jen o tuto nyní jde — není neúplným. Poněvadž však z důvodů rekursního soudu jest jasno, jaký význam usnesení jeho sluší přikládati, není třeba, stylisaci jeho formálně opravovati.

Čís. 216.

Pro námitku zahálené rozepře nestačí, že již dříve táž žaloba byla na soud vznesena, nýbrž záleží na tom, zda jest ještě na soudě spor, onou dřívější žalobou zahájený.

(Rozh. ze dne 1. července 1919, R I 259/19.)

Ve sporu o vyklizení hotelu, vedeném pod značkou C 109/19, vznesli žalovaní námitku rozepře zahájené pod C 29/19 a C 62/19. Prvý soud (okresní soud v Poděbradech) námitce vyhověl a žalobu odmítl z důvodů, že týž spor jest již zahájen mezi stranami pod C 62/19. Rekursní soud zamítl námitku rozepře zahájené. Důvody: Rozepře není zahájena ani pod čís. jedn. C 29/19 ani pod čís. jedn. C 62/19. Dle § 232 c. ř. s.

nastane právní zahájení rozepře (zahájení sporu) doručením žaloby žalovanému a končí právoplatným ukončením rozepře. V právní věci C 29/19 vznesli žalovaní proti mimosoudní výpovědi, pokud se týče příkazu k odezdání najatého hotelu dne 1. února 1919 soudní námitky, které podáním ze dne 7. února 1919 vzali zpět. Ve sporu vedeném pod č. j. C 62/19 namítali žalovaní při roku dne 17. dubna 1919 toliko nepřípustnost pořadu práva a právoplatným usnesením ze dne 22. dubna 1919 č. j. C 62/19 bylo námitce té vyhověno a žaloba z důvodu toho odmítnuta. K právní moci usnesení tohoto dlužno přihlížeti, jelikož soud první stolice spisů C 62/19 k odůvodnění svého usnesení sám používá. Nejde proto o nové skutkové okolnosti nebo nové důkazy, kterých by dle § 520 c. ř. s. v rekursu nebylo lze uplatňovati. Z toho vychází, že rozepře, pod č. j. C 29/19 a C 62/19 vedené, byly právoplatně skončeny a že námitka rozepře zahájené není odůvodněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

K názoru, v dovolacím rekursu projevenému, že při posuzování námitky zahájené rozepře nutno přihlížeti k době podání žaloby, proti které směřuje námitka rozepře zahájené, v daném případě ke dni 3. dubna 1919, kdy žaloba C 109/19 na soud podána byla a kdy také ještě byla v běhu rozepře C 62/19, která vedena byla mezi týmiž stranami a měla rovněž za předmět rozvázání téhož nájemního poměru, nelze přisvědčiti. Zahájení sporu, jež se arcíť stane doručením žalobního spisu žalovanému (§ 232, odst. 2 c. ř. s.), má dle § 233, odst. 1 c. ř. s. ten účinek, že, pokud trvá, nesmí o vzneseném nároku ani u téhož ani u jiného soudu právní rozepře býti provedena. Účelem toho jest podle motivů k vládní osnově civ. řádu soudního (mat. sv. II. str. 322), by bylo vzhledem k vykonávání spravedlnosti a k právní bezpečnosti zabráněno tomu, by se táž rozepře neprojednávala u různých soudů nebo, by o témže nároku opětovně, po případě způsobem opačným nebylo rozhodováno. Pokud nebezpečí to trvá, jest také na místě, by účinky, zákonem se zahájením rozepře spojené, zůstaly v platnosti. Odpadne-li však nebezpečí to zakončením toho nebo onoho sporu buď právoplatným rozsudkem, nebo právoplatným odmítnutím žaloby neb zpětvzetím jejím nebo konečně smírem, pak odpadá také nutnost, by zákonem stanovené účinky zahájené rozepře potrvaly. Z toho jde, že při posuzování zahájené rozepře nelze přihlížeti k době podání žaloby, nýbrž že směrodatnou jest doba, kdy, třeba později, rozepře, jež brání současnému projednávání rozepře jiné, byla zakončena, neboť od toho okamžiku může ve zbývajících rozepřích býti pokračováno a rozhodováno bez nebezpečí, jemuž zákon chtěl předejiti, i jest pak lhůstejně, bylo-li zde nebezpečí to dříve a nemohlo-li se proto dříve vzhledem k předpisu § 233, odst. 1 c. ř. s. v rozepřích pokračovati.

Čís. 217.

Ustanovení § 45, odstavec první j. n. neplatí, rozhodl-li předmětně nepřislušný sborový soud první stolice o věci, odkázané na soud okresní, nezabývaj se otázkou příslušnosti.

(Rozh. ze dne 1. července 1919, R I 264/19.)